Liikenne- ja viestintäministeriö
lausuntopalvelu.fi

Viite: Liikenne- ja viestintäministeriön 2.6.2021 päivätty lausuntopyyntö diaarinumero VN/7202/2018

Lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Seuraavassa oleva lausunto annetaan ohjeiden mukaisesti lausuntopalvelu.fi kautta.

Yleisiä huomioita esityksestä

Lausunnon valmistelusta on vastannut pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue. Lisäksi viraston työsuojelu -vastuualueelle varattiin lausunnon valmistelussa mahdollisuus kannanottoon.

Jäljempänä lakiluonnosesitystä kutsutaan tässä lausunnossa VAK-lakiluonnokseksi. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää nyt toteutettavaa lainsäädäntöuudistusta esitetyin perusteluin tarpeellisena ja tärkeänä.

VAK-lakiluonnoksen 3 luvun ”Luokitus, merkitseminen ja kuljetustiedot” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää mahdollisten onnettomuus- ja vaaratilanteiden varalta tärkeinä varsinkin 9 § ”Vaaratiedon merkitseminen” sekä 10 § ”Tiedot vaarallisesta aineesta ja muut kuljetusta varten tarvittavat tiedot”. Onnettomuustilanteessa pelastustoiminnan johtajan on mahdollisimman nopeasti saatava selville erityisesti vaarallisen aineen nimike ja määrä sekä sen keskeiset ominaisuudet, jotta pelastus- ja torjuntatoimet voidaan käynnistää työturvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen sekä samalla viivytyksettä ja tehokkaasti.

VAK-lakiluonnoksen 11 § ”Kuljetustietojen sähköisyys ja säilyttäminen” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että tiedot vaarallisesta aineesta ja muut oleelliset pelastus- ja torjuntatoimia tukevat tiedot tulisivat olla kaikissa olosuhteissa käytettävissä vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa.

VAK-lakiluonnoksen 4 luvun ”Kuljetuksen ja kuljetusvälineen turvallisuusvaatimukset” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää tärkeänä erityisesti 15 § ”Ohjeet ja varusteet onnettomuuden ja vaara- tai hätätilanteen varalta”. Lakiluonnoksessa mainittu mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä on tärkeä. Mainittuja tilanteita varten miehistölle tulisi olla määriteltynä mahdollisimman yksiselitteiset turvallisuus- ja toimintaohjeet sekä tarvittavat varusteet. Lisäksi olisi tarpeen määrittää tarvittava ja säännönmukaisesti toistuva miehistön turvallisuuskoulutus onnettomuus-, vaara- ja hätätilanteiden varalta.

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 5
13035 AVI

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

Tilapäinen säilytys

VAK-lakiluonnoksen 6 luvun ”Tilapäinen säilytys” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että asiaa on käsitelty luonnoksessa laajasti ja kaikkiaan hyvin. Pelastustoimelle tulisi järjestää mahdollisimman vaivaton pääsy vaarallisen aineen tilapäiselle säilytyspaikalle onnettomuuden tai siihen verrattavan tilanteen varalta ja kaikkiaan pyrkiä turvaamaan tehokkaan pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä jo etukäteistoimin kohteessa. Mainittuihin toimintaedellytyksiin jo aiemmin mainittujen lisäksi kuuluvat esimerkiksi riittävän leveiksi ja kantaviksi mitoitetut ajoväylät pelastustoimen raskaalle kalustolle perille saakka. Lisäksi mainittuihin kohteisiin tulisi turvata keskeytymätön ja riittävä sammutusveden saanti. Pelastuslaki 48 § tarkoittamissa suuronnettomuusharjoituksissa esimerkiksi satama-alueella ja ratapihoilla on todettu tällaisia tarpeita.

VAK-lakiluonnoksen 33 § ”Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö” mukainen sisäisen pelastussuunnitelman laatimisvelvoite tilapäisen säilytyksen paikalle on Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n käsityksen mukaan perusteltu ratkaisu.

Turvauhat

VAK-lakiluonnoksen 10 luvun ”Turvatoimet” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää 53 §:n ”Tie- ja rautatiekuljetusten turvasuunnitelma ja kuljetusvälineen turvaaminen” tarkoittamaa turvasuunnitelmaa tärkeänä. Kohdan asiasisällössä on otettu huomioon myös tärkeitä pelastustoimen näkökulmia.

Osapuolten velvollisuudet

VAK-lakiluonnoksen 16 ja 17 lukujen osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI kiinnittää huomiota työnantajan velvollisuuteen huolehtia ammattitaitoisesta henkilöstöstä. Lakiluonnoksen 92 §:ssä ”Turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuus tie- ja rautatiekuljetuksissa” käsitellään turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuutta. Vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa menestyksellisten pelastus- ja torjuntatoimien toteuttamiseksi on tärkeää se, että pelastustoiminnan johtaja saa mahdollisimman nopeasti asiantuntija-apua erityisesti kyseisten aineiden tunnistamiseksi. Osassa mainittuja onnettomuuksia pelastustoiminnan johtajalla on edelleen ollut vaikeuksia saada asiantuntija-apua riittävän nopeasti. Näin ollen nykytilanne vaatisi kohennusta. Kohdan 94 §:ssä on todettu turvallisuusneuvonantajan tehtävät. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI katsoo, että tehtävistä ei käy ilmi, olisiko turvallisuusneuvonantajan tarkoitus toimia myös edellä mainittuna tärkeänä pelastustoiminnan johtajan asiantuntija-apuna onnettomuustilanteessa.

Johtajan sijainen,
pelastusylitarkastaja Juha Vilkki

Pelastustarkastaja Arto Laine

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 5
13035 AVI

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

Tämä asiakirja LSSAVI/9141/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/9141/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Laine Arto 20.07.2021 15:25

Ratkaisija Vilkki Juha 20.07.2021 15:26